

tis intenderet gelu cum vento Septentrionis.

Oppō Decēbris Sabbato in profesto Catharine hora 3 minuto 46 noctis sequētis gelua intenderet: et pncipiū instabile parump apparebit non sine horrido acre: vep Mars tpare sataget. Die Catharine frigus horripilās et celum nubibus obductū niuosis plerisq locis niger olurine. Die Andree et in crastino similis dispositio vsq in dñicum dñe. In pfesto Nicolai quasi resolutioni aptabitur terra: vep aer rigido afficiet frigore et hinc inde ninger: post hec temperies.

Coniunctio Ianuarii feria 2 post cōceptio nis Marie ho: 31 mi: s4 hec constanti frigore pstabt a principio vsq in oppositio nem interdū claritatē diez nubibus interrūpens: pferim in profesto Lucie etiā cū niuibz. Itē feria secūda sequenti et tertia. Reliquum tempus gelidum et siccum. Ab hac autem coniunctione hyemis principium sumito.

Oppositio Ianuarii In vigilia natalis domini hora 15 minuto 18 itidem frigida et sepius niuosa erit. Eodem die uingere poterit et die festo magis cum horrore gelido. Die Stephanigeli intesum cum nubeculis sparsis et candidis ventilabit forsan et niuem sccam sparget. Die Siluestri similiter intensio gelida etiam in crastinum duratura.

Nicolaus Salomon Cracouiensis Lectori,
Causarum effectus, coelestia iura, manentis
Imperium fati, signa, notasq leges.
Euentus rerum, tempestatesq futuras,
Quæq anno, fient adueniente scies.

Erasmus Bethman Cracouiensis
Fata adfluxuri casus noscetis & anni
Et quid de coelo terra rotunda capst.
Præsentem legitis quicumq subinde libellum,
Hac vitam melius iam peragetis ope.

Impressum Graccouiæ per Hieronymum Victorem anno uirginei partus Millesimo quingētesimo decimonono

28
Juditium Astronomi
micū Nicolai de Shadek ar
tium liberalium magistri
Cracoui: studij pro
Anno Christi M D XXI,
Fideliter calculatum,

RVDOLFVS AGRICOLA POETA
LAVREATVS.

Effigiem nobis propriam qui contulit auctor
Diuina mentem iunxit amandus ope
Qua reliquis prestans animantibus omnia pensat
Vnus homo quæ sint quæq futura latent
Quæ nemo bene nosse potest nisi doctus ad unguē
Astrorum effectus arte monente nouos
Hac si quæ ignoras inscripta Ephemeride & omne
Quod uites cautus, quodq sequaris/habes

Venus domina anni
Iuppiter cum Marte dñi Veris
et pticipes dñi Veneris

Cracou Hieron. Victor
Joh. & Mart. Haller

Post. Centr.

REVERENDISSIMO in christo patri dño, & dño Petro Tomicio dei gratia Ep̃o posnaniē. & vicecancellario regni polonie meritisimo Nicolaus de Shadek se plurimum commendat.

Cum p̃mulsis te muneribus: eisdēq; p̃claris, obseruadissime p̃sul, natura insigniuit, que tu ingenti studiorū conatu ita ad sūmū pduxisti: vt nulli p̃conij inops: oīm bonorū fastigiū merearis. merito fortuna sanguinē tuū generosum: iterū aucto p̃ōtificiali tūulo, exornauit extulitq; cōdigne. qua de re & ego te noua fortuna elatum nouis eius anni p̃dictionibus honorare, tibiq; uelut Mecenati literē diu apud me concepi. tibi inq; qui sapiētie oīs: cultor es, & qui tā diuinārū q̃ humanārū litterarū cognitioni, sup̃ oīs huius cui, inuigilaueris quo in tantā mortaliū estimatiōem deuenisti: vt tu solus non iniuria in rep̃is sis cui totū delatum sit cōsiliū, cuius ex corde, simul ac manibus: pendeat reip̃. negociū omne. tu unus es quē litteratorū omnium conclāmatu etatis nostre decus audio: uirta, moribus, disciplinaq; oīm, refertissimus & vt extra suspitiōem adulationis audeam dicere: nō esse ueterū patrum, quē uita, moribus, disciplina, & administratiōe reip̃. non antecess̃ris. Itaq; cū int̃ cetera que merito de te predicari possunt: fideralis sciētie studiosum te haud mediocriter nouerim: iure laborē hunc exiguū futurorū ṽl delictu euentuū p̃nosicō: p̃ humanitate tua, manu placita accipias rogo. qđ (ueluti leges uniuersales qbus queuis resp̃. bene instituta firmatur) in publicū edere mōs est astrologorū vt ex illis: euenta particularia, p̃uideri & dimetiri, possent commode, que & si desip̃entibus atq; rudibus, & qđ dicere pudet, etiā literatis: aduersante sensata corū expletiā inania & falsidica appareunt: reuera tñ animus sapiens celesti potestati coopatur, sicut optim⁹ quoq; agricola mūdando arandoq; nature agri, p̃ficir. nec officit error quē illas trutinantes celestes causas committunt, quippe humani intellectus hec est imp̃fectio, ueluti oīmū artū, iudicium, oīmū deniq; operum humana ratiōe factorū, indicat euentus, grammatici, logici, atq; ceterarū artium cultores: nec usq; in hec tempora unanimes sunt sue cognitiōis iudices. lēgum administratores eisdē legibus utuntur & raro in eādē sententiā cōueniunt. hic fert, ille cassat, iste reuocat, alius emēdat, ille damnat. hic deridet, iste commendat alterius sententiā, substantiam corpus, & animā plerūq; in perditionem deducentes. Taceo theologiā que nō eandē de deo (humanit⁹ dico) excogitat cōtemplatiōem. Nam in his oīmibus, quot capita tot sens⁹, nō iniuria itaq; qui oīa hec nōsi elucubrāculā hāc ubi dicare possum vt abste etiā doctissimā hec ars p̃betur cū tuā approbationē apud oīs cōmendatissimā intelligo. & vt meā in te obseruantiam agnoscas, Vale fœlix diuissime,

L. i. : 400626

Capitulum de domino Anni.

Ptholomeus luminarib⁹ principatum dedit eisq; maiores et grauiores significationes dedicauit, ceteris autē planetis dominia ac magistratus prefecture inscripsit, vnde & si sol annis ipsis in qualitatibus: luna vero in mensuris semper dominus est. eorum tamen e locis ceteris stelle p̃fecturā & predominijū forciuntur. Idcirco & la bente āno alma venus erit domina āni eiusdem atq; regina. Ipsa namq; domina loci preuentionis in reuolutione ānu angulo septime cū signo sui dominicij insedit, nec aliquis alter planeta suo situ meret dominari q̃muis sint qui dominij participatiōem habent, verum in aliud negociū seruādi. Veneris itaq; stella cum sola principatum obtinet felicitia promittit huius anni temporā felicesq; rerum euentus. Inde q; leticiam voluptatem hominibus ingeret, vberesq; terrarum fructus ac pacis ipsius munera generatim asferre promittit, nec apparent magnarū con. profectiōes maliuole vel eclipsium euentus, si hali seque mur sententiā que hunc ānum deteriorare possent, preter vnus iam vires suas attenuantis, verum tamen āni Romani medietas maliuolas planetarum raditiones multiplicabit se re continue, que nō exigam bonorum partem auferrent. Et quia iudicium astrologi nō tantū arte quantū experientia comprobatur: experimur, nihil tamen temerarie locuti nec antiquorum autoritatem, minorantes, quantum valeat ratio & inuētiō moderna a Pthol. forte extracta iuxta quam effectus eclipsis solaris in scorpione in regione nostra aduc. anno preterito cept⁹ dicitur. & alterius etiam solaris in ṽlris partibus Liore āno retroacto ṽlre: cuius portentā etiam hoc anno ventura foret. anno vero presenti. 7. aprilis in regionibus orientioribus possibile est appariturā solis eclipsationem super 26 parte arietis. que q̃m sero per spectatur astronomico quibus regionibus visibilis est an & nostris oculis conspiciari poterit tunc demū eius significata qm nobis minator estimatur in publicū edent vt seipsum quisq; anteq̃ effectus accidat premuni i possit

De generali qualitate anni.

Auctore Pthol. qualitates anni obseruande sunt iuxta naturam planetarū in singlis q̃rtis dominantium, ex quibus etiā & alijs que oīs astrologorū schola obseruat. cōiectari possumus que qualitatū crebris or futura sit aliquo in āno. cō

gestis iccirco omnibus in vñū dico hunc annum ad fortē caliditatem & erumpentes pluuiarum rēpestates declinare. Nā quia ꝑ cum ꝑ iuxta pthol. doctrinā dñi sunt elemētōrū ipsi ex natura eorum cōmixtā eorūq; locis & participatiōe ueneris calorē serenitates ventos salutiferos interdū & validos nūc nimbos procellosos, tonitrua fulminūq; deiectiones aliāquādo pluuias atq; secundas irorationes deducunt, que quia difficillimū est determinare, habenda est parciū āni ratio regionū & locorum natura atq; conditio & singulares mensurā qualitates cū hac generali dispositiōe cōmiscende sunt.

Ca. de qualitate

aeris q̄rtas, mēsiū dieq; āni. Hiems a principio āni Romani iuxta Alkindum propter saturnum solem & duos inferiores in Aquario significatur nimum dura. q̄muis iupiter cū Marte calorem portendunt de bitum quē utrumq; sereno sole sepius efficient. Reliquū eius tempus a medio Ianuarij fere variū, in calore, ventiniūq; ventis resoluentibus, & humiditate terminabit. ꝑpter Martem & Mercurium retroeuntes

(& alias causas.)

Dies In ꝑfecto circūcisio nis domini & diebus alijs ninger humide, alibi aer obscurus & nubiū inuolutio ventis agitata precipue in crastino

circūci. sole utq; clarescente hac vero labente disgrasia rigor & claritas protendentur.

Noua luna Feb

feria tertia post regum hora 4 Minuto 45 noctis sequentis in qua saturnus acuto pūget frigore clarescente tñ sole & dies temperante; interdū nubibꝫ grossis adumbrato, hec vero dispositio nō ut wigo solum diei lunationis aptet sed pluribus diebus rocius tempis, ita videlicet q̄ q̄litas illius lunationis crebrior apparebit & reliquas vincet.

Dies eodem die & proximo. Sol apperrens portam supra saturnum faciet aerem rigidum tenebrosū & hincinde niuem deducet. accommodabit hec dispositio pluribus diebus interpolata etiam serenitate In calidioribus aut locis Mars ꝑ calore ager & tēperie in hac quadra. A feria autem tertia vsq; in oppositiōem continuū gelu nisi locus lune & veneris feria quinta niuem deduceret aut aliquantisper humectaret. similiter & die fabiani cum frigore tamen ubiq;

Plena luna Feb

feria tertia in ꝑfecto vincet. cij. Hora 5 Minuto 15. noctis sequē. hec ventiniua ꝑmittit & humiditatem hiemis cū frigore gelante nec tamen secludit serenum, ex Satur. orientatis agitata precipue in crastino Marte & ꝑ retrocedentibus,

non excedit tñ frigore magis namq; humiditate atq; niuis casum hec cause operabuntur.

Dies Eodē die & postea alijs diebus varietas aeris iam vtrōq; nūc resoluēs, vel demittēs humiditatem niualem ꝑ diuersitate locorum noctibus tamen gelidis. A dominica septuagesime constātor q̄litas redibit celi & quasi gelans, magis autē feria q̄rta sequenti cū claritate tamen: similiter & quinta nisi nubecule excitarentur vento adumbrantes solem & aliubi ningeres. Dominica sexagesimę & circa Mercurius gelidū ventum adducet/nubes & niuem circūducentē nec bene stabilis aer vsq; in coniunctionem horripilans corpora.

No. lu: Adartij

In crastino Dorotheę hora 18 Minuto 39 in qua iupiter cum Venere ex locis suis ꝑ temperie nitetur verū ex aduerso Saturn. cū Mercu. primi eius gubernatores frigore aduersabūt gelido vnde & si dies eius clarescent ac tñ non obmittēt gelua & magis noctes atq; matutine hore.

Dies primis diebus huius

nouilunij magis frigori fauebit celum cū nubeculis candidis aliubi ningeribus, ꝑcipue sabba. & alijs diebus carnis priuij, interpolata tñ diebꝫ claritate & calore solis grato. Die Cinerū lumina iuncta stellis

nebulosis alijs intendent gelu. alijs nubilosum atq; niuosum portendunt etiā in diē sequentem ꝑrelando. Sabbaro & dominica Inuocauit Mercurij statio ventū concitabit atq; niuē vel si se hincinde sparget abum de noctesq; rigescere conatur. Reliquis diebus in oppositiōnem vsq; hijs serenum cōtinuabit; alijs ad minus obscuritas nubium adumbrās solem.

Pl. lu. Adartij

feria quinta in vigilia Cathedre Petri Ho. 19 Minu. 48 pulcra & clara in diebus suis ex lo ue & Venere cognoscitur quā utiq; Mars in statioe sua a ꝑincipio partim vtrō/partim humiditate turbare ꝑmittit & dies Mathie apli clarior aliqd sciet disgratie forte ꝑ nocte postea pulcro calore atq; clarescente sole dies ꝑcedent noctes vero utq; gelide. Feria sexta & sabba. an dñicam Oculi clarum quidem resoluens ꝑmittit iupiter atq; sol. verum Mars cū venere sabba, ꝑcipue nubes ab occasu vel humiditatem adducēt cū vento aliquātulum ꝑpenso & aliquo horū dieꝫ in locis calidis poterit tonare/aduc debilitet. dies vero domicus q̄cior apparebit in calore. Feria secūda vel nocte eiusdem Mars atq; venus humilitate minant quā cercius a feria q̄rta vsq; in cōiunctionē nē expectabis vbi nubes: nūc clarū nūc pluuiā agitabitur.

Veris Initium

quo Leri feria sexta añ Letare ex Ioue atq; Marte suis dispo-
sitoribus plus ad calorem decli-
nabit, multosq; claros dedu-
cet dies quos interdum Venus fri-
gide humectabit Saturnus ve-
ro qui tunc vires exauget suas
non. & gelidas noctes relinquet
Mediū veris fortius calefceret
nisi ventis creberrimis agitare-
tur & frigidis, nubes atq; hu-
miditates suscitantibus. Finis
mixtus agnosceretur. iam calo-
re aduret/iam gelido aere nu-
bibus interdum & humido turba-
bit, ppter retrocessionem duo-
rum & alia id genus.

Noua lu. Apr.

feria sexta ante domnicam Lera-
re hora 4 Minu. 43 noctis se-
quentis in qua Iupiter cū Mar-
te calidos & serenos agent di-
es, pauca disgrasia humidita-
tis atq; frigore turbatos.

Dies primi dies huius mē-
sis clari & modicam
aeris alterationem sentient pro-
pter locū solis & inferioris Die
Gegonij vel gelidū vel nubecu-
le solem obumbrabunt humi-
diores hincinde, post hoc nihil
prepediet calorem nisi natura
noctiū huius temporis. Domica
Iudica & proximis diebus vtrūq;
Saturnus cū Venere & frigus geli-
dum & pluuia portendunt ad-
minus nubiliū transitū inter cū
claritate, feria quarta & circa be-
nedicti vsq; in oppōem Iupi.

cū Merc. vētis cōtendēt aliubi
modica pluuia decideret vel nu-
bes eleuabuntur & in regione
calida tonare poterit.

Plena lu. Apr.

sabba, palmarum hora 11 Minu-
6. propter Martem ad calorem
& serenitatem magis disposita
conspicitur interdum gelido &
pauca humiditate interiecta.

Dies Dies palmarum &
proximi non effugiet
frigus cū nubibus pluidis vel
similem molestiam in aere effe-
cturis ppter loca inferiora &
Saturnum, tandem serenū erit
& calidū pro natura temporis
Die festo Pasche poterint nu-
bes interceptare radios & vētis
hincinde agitabit aera Nā sta-
tio Iouis atq; transitus Martis
in leonē diebus his festis nubec-
grossiores atq; roridas cū ven-
tis excitabit & in locis a natu-
ra aptis tonabit, reliqui dies sicc-
atq; calidi ppter Mercu. com-
bustum apparebunt.

Noua lu. Mai.

Dominica conductus pasche
Hora 12 Minuto 42. ex Marte
atq; Mercu. siccitatem pmittit
in progressu dies a principio
humectabit & ventos produ-
cet, contraria quoq; non deerūt
verū nostra in regione aut rari-
us aut debilius acci-ent.

Dies feria secunda & circa
partim clarum par-
tim nubes/irrorantes tandem
aera & nebule matutine/agent

frigora, Feria quinta ex loco so-
lis atq; quadrato Mart. cum
Merc. mutabit nūc calida nūc
nubes vento ppellens aliubi
imbricans forte etiā tonās, sab-
bato sequenti nocte & in crasti-
varius erit celi status in calore
nubibus & pluuia, feria tertia
& quarta tepentis osus ventus plu-
uiam depellet & tonabit cum
coruscatione in locis aptis, &
aliubi frigescet feria quarta ex
vento aliquantisper duraturo
Sabbato sequenti partim clare
partim nubecule candidē hinc
inde pluide.

Plena lu. Mai.

dominico die ante Alberti ho-
ra 2 Minu. 22. Hec claritati fa-
uebit verum interdum tempestuo-
sa in vētis/gelidas quoq; aget
noctes & dies/humiditatis nō
expers hiemalis.

Dies Dies domicus nubi-
bus turbabit solem
& nocte frigida adducet plu-
uiam plerisque vel grandinem,
alii dies quiescentes non sine fri-
gore matutino & vētis rigidis
Die Marci & sequenti varium
conspicietur celum nam hoc
die vel prope Mercurius conci-
tabit ventū cui Venus pluuia
addet, ut nubes frigidās Satur-
nus, Feria secunda post viralis
& circa/pluet lente sed diutule
hincinde cū grandine & forte
non sine tempestate. Die Sigis-
mundi adminus nubes grosse
gelantes aera, huc atq; illuc nin-
gentes sequentes dies clari cū

nubeculis sparsis nisi dies Ro-
gationū prima, pro nocte sal-
tem pluuia demitteret cum
inquietudine ventorum.

Noua lu. Junij

feria secunda Rogationū Hora
19 Minu. 21 Veneris atq; Io-
uis obtinet dominū quadere
serena atq; calida perspicitur, a
principio tamen huc atq; illuc
turbabit varietate tepestuosa.

Dies a principio huius mē-
sis aliquot dies geli-
di & obscuri in parte/plerisque
imbrem ministrabunt frigidū
vel grandinem, Die quoq; sta-
nissai luctabunt venti vel tepe-
statem Iupiter concitabit hor-
ridam/alij caumate videntur so-
lo; sequentes dies optime dispo-
siti, Feria secunda dii Seruacij
& sequentibus nubilosum Sa-
turnus efficit aera & frigidū.
Die vero Zophie nō transibit
absq; aliqua tempestate vel cir-
ca/postea quies nisi aduc nube-
cule atq; ventulus remitterent
estum, Dominico die Penteco-
stes adminus nocte dimittet ce-
lū pluuia & feria secunda itē
vel forte cum maiori disgrasia
humiditatis atq; frigoris hor-
ripilantis.

Plena lu. Junij.

feria tertia pentecostes Hora 16
Minu. 58. quā Mercu. guber-
nans ex loco suo efficit plu-
idā & vētis instabilē a principio
Dies Dies plenilunij nu-
bes deferet pluuio

fas & dies sequentes vsq; in vigilia Corporis dñi varij erūt & nunq; stabiles atq; fixi nūc clari nūc nubiferi & aliquādo pluuij. In festo Corporis christi estus & aliubi tempestas orietur ventosa atq; tonans poterit etiā in diem sequentem pertolari. Die dominico in festo scilicet Marcelli & sequenti estū ingretabunt venti forte & imbrem pro noctibus afferentes ab occidente.

Estas vōtosa erit atq; sicca maiori pro parte ex mercurio & Ioue: eius quilitatis loca tenentibus / Saturnus vero cui magnū posse in hac quāta tributum est certis temporibus frigore atq; imbribus inficiet calorem / nec nimium atq; furentem estū seruabit hec quāta quoniam omnes planete calidi declināt a regionibus nostris unde plures significatiōes in temperatū calorem atq; siccitatē tenere agnoscuntur / interdū ventos atq; tempestatem corruscantem & pluuias concitature.

Noua Lu. Julij feria tertia in festo bonifacij hora 1. Minu 53. noctis sequentis calorem pariet atq; estū quē finem versus ventis & imbribus Mercu. & Satur. turbabit.

Dies Primi dies nouilunij calidi & sicci plerisque tonitru cū fulgore depellent alijs caumate estuoso transibunt. similiter & sequentes: nisi die Barnabe & circa nubes a

liquid incommodi adducerēt. Feria sexta & diebus proximitis festo viij. variū conspicabitur celum alijs vñtū luctabūt alijs imbriferenubes grandinem deiciēt hinc atq; illuc tempestatem allature tonantē: post quā ecior aer ventilans tamen diutule. Feria secūda post viti. estū subsequetur tempestas nocturna: plerisque transibit caumate solo.

Plena lu. Julij

feria quinta ante natalem Ioannis Baptiste Hora 6. Minu. 59. noctis precedentis in qua Iupiter cū Merc. calorem cū siccitate reportendit & aliquā tempestatem ventorū pluuięq; turbabit.

Dies Eodē die & proximis magna stella Alhabor mouebit vñtū & vel nubes uel ibre dissoluet validū / alibi estū transibit. Sabbato nubilositate ibrisera frigesceat paululum nocte. Die Ioannis vel in crastino potius estus tempestatem parabit minacē alijs dissipabitur cunctatione & ad serenum diuertetur. Feria quinta die Ladislai Iupi. mouebit tempestatem quę poterit in crastinū vel noctem differri / vel nimio estu & scintillatiore mouebimur. Dies dominicus paucas imbriferas nubes circūducet. alijs hoc accidens vel magis intempestiuū in feriam sequēda & diē visitatiōis pcedet.

Noua lu. Augusti

feria quinta die Procopij: Ho. 9. Mi. 43. estatis qualitatē seruabit: pulchrisq; fulgebit diebus, pauca alteritate mutanda.

Dies Sabbato in octaua perti: poterit apparere pauca aeris varietas / disti subsequēs, ut puta nubes transeuntes vñ lente irrorantes noctē. alijs dies pñtabunt in calore: vento forsā agitādi. Feria quinta añ Margarethę: plerisque pluer. alijs sole nubes interūpent solem: ppter retroeuntē venerem aliquārisperdurature. alijs nihil apparebit eius dispositiōis, vñ estus continuus torrebit. Et die dominicę vel diuistiōis apñorum tempestas tonitruosa sperat: alijs diebus ventillabit, cum frigore matutino.

Plena lu. Augusti

feria sexta post Alexij, Hora 20. Minu. 43. ex Ioue in ascendente: calida pñpicietur: vñ Saturnus frigidiores dies promittit, qm hoc tēpus exposulat: agitabunt venti & tempestates imbriferę in hoc plenilunio.

Dies Die plenilunij nubes, & i crastino pluerē poterit p noctē saltem, die feruēte, & nubibus huc atq; illuc erūpentibus. Feria tertia i crastino Magdalene, post estum noctē pluet & ventillabit, vsq; in crastinū. Die Anne vñ pñime tempestas valida cōcitabitur, magis tñ versus noctē pñpicietur vñtura: post molestū calorem. & in crastino non quiescent nubes imbrifere atq; vñtus. Feria tertia post festū An

ne, & circa: demitetur pluuiosa, quam Iupiter ventis pñpeller, & nubes discurre faciet diutius. plerisque sole nubes inuoluentur cum estu his diebus.

Noua lu. Embo.

feria sexta Die Stephani pape, Hora 19. Minuto 42. cuius significator Iupiter. calidam efficere volet & feruidā: vñ stabilitari non poterit a principio.

Dies dies lunationis plura habet testimonia pluuię roride: sed fortiora caloris & serenitatis, vñ itaq; nubibus infestabitur. Feria tertia vñ prope, estū sequetur pluuiosa noctē: alijs caumate transibit tempestuosus, & Mercurius mouebit ventū his diebus & nubes. preter hec: claret nisi dies Laurentij nubibus adumbraret estū. alijs dies seruabunt quilitatem estatis. nisi feria secūda vñ tertia pararet vñtos, cū tempestatē pauca. Feria sexta in crastino assumptionis aduñinus nubes imbrifere mouebunt cum refrigerio.

Plena lu. Embo

Sabbato post assumptionis, Hora 9. Mi. 4. noc. seq. quę propter Merc. & Iou. ad siccitatem verget & calorem, prout natura temporis sufferre poterit

Dies Dominico diē sequenti nubecule aduñino: noctem adumbrabūt, aliubi humidiores. & in die Bernardi in crastinoq; similiter. Feria quinta añ Bartholo. p noctē pauca alte

b i ratio.

ratio humida vñ nubilosa. festus quoq; dies Barthol. non diffugi et, ad minus nocte; nubiu pluida rñ cursum alijs graui estu transibit. Dies Augustini frigidior. ventu mouebit, pluuiam allaturu; aliubi saltem in crastino.

Autumnus in suis q̄lratibus a Merc. Ioue atq; Satur. disponetur, quadere frigidus sic cus atq; vñtosus erit. cuius frigiditatem Iupi. cū Marte in signis eius q̄rre rēperare p̄miserit; atq; calore debito gratū reddere, p̄ natura rēporis & conditione locorum.

Novu lu. Septe sabbato in p̄festo Egidi, Ho. 8. Mi. 29. noc. seq. ex Merc. vñtosa & sicca erit, r̄patatq; calore in diebus suis p̄cedet. paucis alterata. nubibus.

Dies A feria q̄rta; significatio p̄ pluuiā veloci, admin⁹ nubiu discursu intercisa claritate, poterit hec alēnatā varietas i sequētes p̄clari dies; vñto p̄flante. Feria scđ'a in crastino natiui. Marie f̄rigidū ex nebula. In vigilia crucis vñ nocte; pluet frigide, & sequētib; dieb⁹ Mer. cu. vñtos mouebit, hic nubes illic pluuiā deducētes intercisa; claritate solis interdū erumpēte.

Plena lu. Septe feria scđ'a post festū exaltationis crucis Hora. 21. Mi. 11. eius dies partū rigidi, primū humidi erunt ex Sat. & Mer. nō deerit & debitus calor.

Dies Primū dies huius plenilunij ventosi nubes grossas defferent cum frigore & pluuiā plerisq; in locis, iterum & radij solares. Circa vigiliā Martei aliq; disgrasia apparere poterit solē adumbrās. Dñico die vñ in crastino, variū celū cum frigore & humiditate interrupta. residui dies tempati. Die Vñtēslai & p̄ximis, agitabit vñtus cui die Michaelis venus adijciēt pluuiā lentā vñ nebulas diseciet.

Novu lu. Octob feria scđ'a die Hieroni. Ho. o. minu. 20. noc. seq. ad r̄patum calorem cū humiditate declinabit, tñ a p̄cipio frigore & nubilositate humida turbabitur.

Dies Primis dieb⁹ congregabūtur nubes; frigide, forte & pluuiā. Dñico die p̄ Francisci Merc. ventū mouebit duraturum & nubila. Feria q̄rta die Dionisij & p̄cipue noctibus vicinis frig⁹ gelās cū nebula matutina & claritate dierum, accōmodabitur hec dispositio sequētib; diebus.

Plena lu. Octob feria tertia in festo Hedwigis Hora. 8. Mi. 32. noc. seq. frigidior u dicāda venit saturno cooperante, quā utiq; Mars cū Ioue calefacient.

Dies Die Galli frigus & nubes ibrifere, & sequenti die maior significatio pro intemperie frigoris vñ nubiu, vento pullarum. Reliq; dies tem

peratiores partū nubiferi. Feria tertia die seueri & ante, vñtus rigidus: nubes afferet pluuiosas, forte & niuosas, durabit hec dispositio alijs diebus aut nebulosum erit & gelidum, erumpente claritate.

Novu lu. nouem feria q̄rta post Simonis apli festū, Ho. 18. Mi. 47. Martē cū Saturn. planetas distempatos habet nec alter alteri facile cedit, tñ p̄ natura t̄pis saturni plus vigebit q̄litas. a p̄cipio itaq; frigidior apparebit & humida vñtosaq;.

Dies Priori die lunatiōis & altero, varius aer nūc nubila nunc pluuiā hiemalis. iterum claritate mixta tñ cū frigore. Dñico post omim sctōrū & p̄xime horrescet frigus; & vñto perflabit rigido, plerisq; ninger paulatine; circa diē Leonardi p̄cipue feria quita; maius disturbit ex frigore, niue, vel pluuiā hñemali; paulisper durante.

Plena lu. nouem feria quita i crastino Briceij. Hora 19. Mi. 27. cui⁹ significatores tempatam p̄mittunt, verū gelid⁹ saturn⁹ p̄ posse suo gelabit.

Dies Eodē & priori die nubilositas frigida apparebit, relucēte parumper sole, & noctes plurimū frigescent hoc tēpore; diebus temperatis. Sequēs dñicus dies, saltem p̄ nocte turbabit, & in crastino sistr cū frigida nebula; ad minus. Die presentatiōis Marle varietas aris con

spicietur. Circa diē Clemētis & dñico die, veniunt vñ aliq; humiditas facile claritate solis resoluenda; portenditur. & die Katherine sistr. sequētib; quoq; diebus; vñq; in coniunctiōem gelide noctes, & dies clari.

Hiems Iouem atq; Saturnum dispositores habet, Saturnus tñ plus t̄pi conuenit & potentia pualet, quā p̄pter p̄cipiū huius q̄rre ab hic frigescent gelide, & nubilabit. & q̄a ferme omes planete in domiciliā saturni transeūt, continuū augebūt gelu aerem humore ingrossantes frigidō. hincinde nubibus altis deductis.

Novu lu. Decem In vigilia Andree. Ho. 14. Minuto 37. noc. p̄ced. cuius dñs lupiē aduc p̄ tempie ager; & cū Marte decurrens, p̄ conditiōe regionum aduersabitur hiemi. nostre vero regioni partū in hoc proderit, tñ p̄ posse temperabit & claros sed gelidos p̄ducent dies.

Dies In festo Andree & añ ad minus nubes ingrauescentes mouebunt, & huc atq; illuc; deiciēt niuem. Die Barbare & circa inualescet gelu; nubilum, nisi Mercurius spargēdo niuem remitteret. In vigilia & die Nicolai vñt septentrionales mouebunt gelantes rigide. postea clarescet. Feria tertia p̄ Conceptiōis rigidi p̄flabit venti, niue allaturū plurib⁹, & i crastino sistr.

Plena lu. Decem

feria sexta in festo Lucie Ho. 6.
Mi. 5. noc. seq. claritatē ager; q̄si
resoluti oī fauentē, sed locus ei⁹,
Merc. & alioꝝ gelua no p̄pellēt

Dics Primis diebus appare
bit temperies verū nu
bilosum vel niues hincide inuol
uentur. postea clarescet cū rigo
re In vigilia thome apli & circa
ninget vel grosse eleuabunt nu
bes. deinde frigus cōtinuabit in
terdum spargendo niuem.

Noua lu. Janua.

Die Innocentiū Hora 9. Mi. 49.
noc. seq. ad gelua disponēt conti
nua vsq; in finem anni.

De fertilitate ter
renascentiū. Dīuersas in hac re
perspicio causas & partim con
trarias, plures tamen que fertili
tati fauent ex q̄bus, venus: rerū
ex terra nascentiū p̄mittit vber
tatem, & ex his que ad vsum hu
manū cōpantur: futuras indicat
utilitates. vltius secunditatē ac
amplificatiōem. que vtiq; pro
pter Martem dominū ascen. re
bus bellicis, v̄redine siccitate tē
pestatibus atq; bestiolis malefi
cis plurimum detrimenti nō so
lum in agris verum etiā in ipsis
horreis suscipiēt. Quantū vero
ad precii eq̄li rerum atinet, ex
astrorum ordinatiōe nō erit cari
tas rerum v̄ctualū sed mediam
tenebit eq̄litate precipue sequē

ti medietate anni. nam in prima
magis eleuabitur propter aduer
sam plagā anno transacto susce
ptam aliquibus in locis. Mediam
itaq; hoc anno sortita est fertili
tas significatiōem. & nisi alia su
perueniāt impedimēta. alimoni
a totius anni nō solum frumēta
ria sed etiā aliarū rerū indeficiēs
tamen laboriosa agnosceatur.

De infirmitatib⁹

in generali. Malum est signum
Scorp̄i ascendens āni & vite hu
mane aduersū. nō bonus quoq;
Mars lunam q̄rto in sexta infici
ens eius loci dñs. quippe hec for
tes portendunt morbos p̄sertim
colericos, febres caufones tercia
nas & pestiferas. empimata, crisi
pila, corrosiones carniū, aprata
rubicunda & oīe incōmodū ex
nimio calore proueniens: singl̄
in mēbris pectoris & lumborū:
ortū habēs verū qa luna cū Mar
te comutarunt vires suas iupiter
quoq; lunā iuuat & Venus Mar
ti blandiī. pellēt hec mala neq;
debachabunt intm̄. & si vix abo
leri in toto poterint p̄ diuersita
te complexionū & diete mortali
um, nō multos itaq; infestabunt
hec mala. De peste vero nō est si
gnificatiō ānua, nisi eclipsis effe
ctus, que multas his ānis mole
stabat vrbes, nōd̄ explosa foret

De bellis in gene

re. Multiplicate sunt planetarū
aduerse radiatiōes. & luminariū

eclipses non exiguā partē malo
rū p̄pensius accelerabunt, & qa
Mars ascendētis anni oīm signo
rū p̄fidi dñs: lunā afficit, nō de
sinet irritare rancorē & cōcitare
tumultū bellicū quippe rebellī
onē portendit populi insidijs o
cultisue inimicijs, astu, mēdaci
tate feruere, & in suos excande
scere dños sub spē tñ iusticie tu
rāde. Accidēt etiā viarū dep̄da
tiones & Marciales plus latroci
nijs & spolijs insistent q̄ milicie
bellice.

De statu princip.

& magnatū. Reges Principes &
magnates viri ac omnes solis do
minio subiecti Vt q̄ magnanimi
croceo colore tincti aut rubicun
di, leoninos oculos habētes. ve
ri, & liberales. ex benigna dispo
sitiōe suoz signicatorz felicio
ra agnosceēt t̄p̄a. voluptatib⁹ sci
licet edificijs possessiōibus ac the
sauris p̄sperari ferme toto āno.
ex significatiōe tñ eclipsiū sola
riū p̄xime transactorum. qui re
gnū Tauro, cācro, Capricorno
Libre atq; Scorpioni subiecta:
moderant dissensiōibus bellicis
& eq̄dem crucis molestabunt a
lii cū detrimento, alij cū honorifi
ca potētia.

De prelatis eccle

sie & locualibus. Quoniā status
mortaliū ita p̄mixti sunt vt nō
p̄ nature ductū quisq; sibi condi
tiōem eligat vite, & iusticie

religiōis & morū q̄s queuis con
ditiō requirit: gr̄a. sed rerū auidita
re & cōmoditate sua, oīes id a
gunt: iccirco euetus oīs status: p
naturalia signa que singl̄i plane
te in hominibus imprimunt, de
p̄mam apcius. ¶ Prelati itaq;
ecclesiarū vt q̄ pietate ducti reli
gionē sectant iusticiā, fidem, &
honestatem oīm colūt. liberales
nō auari, p̄ij & misericordes in
pauperes, ex natura cōplexionē
habentes t̄p̄aram. amenū vultū
& pulchros oculos. hi hoc āno
multa habēt indicia felicitatis p̄
ferti in diuicijs & honorib⁹ am
pliādis. Inde & voluptatibus de
diti erūt honestis, nec apparēt eo
rum malā t̄p̄a: nisi in lunio & no
uēbre marcialib⁹ infestarent cau
sis, & in vere ipsi inter se discordiā
suscitarent. Eclipsis vna si accele
rauerit effectū: mortē v̄l egritu
dines imedicabiles sacerdotibus
minat. & de vita alicuius magni
sacerdotis in nostra puincia am
bigendum erit sub tempore.

De Saturninis.

Saturnini vt sunt homines ple
ni cogitationibus melancolici,
pallidi vel fusci. artes laboriosas
& male olentes per naturā exer
centes. Heremite Iudei quoq; &
quorum aspectus horrendi vul
tusq; implacidi, hi in edificijs so
lici erunt. acquirendis & augen
dis possessionibus, insudabūt cō
mode, estas tamen eis grauior.
In autumno multum pro religi
one agere cupient, sed grauatim.

De Mulieribus et

Veneris. Mulieres pulcre & oēs veneri vt sunt veri musci, homines dulces moribus; & cōsuetudine, amenitate cantus vestitū & eius generis blandimentis oblectati. hūc annū coniugij, amoribus cōiuijs & mollicie quam desiderat animus taliū preterlitum absumēt. In estate tñ & autūno vilipendentur. & a saturni nis multas molestias excipient. puerpere propicia habent fata. vnde gratā sepius excipient prolem & sine timore damni

De mercurialibus

Mercuriales. vt sūt amatores scientiarū, acutum & versatile ingenij habentes. Mercatores, homines macilentij; & parui corporis. hī qm̄ aduc effectus eclipsis in gemis vise certa in parte anulaturū sunt, nō omnino bonā assequētur fortunam. na n̄ tristitia, egritudinibus, & viarū infirmitate: grauabunt, estas. cū hīc me bonam conditionem eis promittūt, sed aprilis, Maij finis: cū medio iunij: & septēber magis suspecti conspiciuntur menses.

De popularibus

& Lunaribus. Populares & qui lūe dominio ex natiuitatis hora subiūciunt vt illi qui faciē pinguem habent, in eorū factis frequenter mobiles. ppter lunam male affectā, alij morbis, alij de trimentis rerū domesticarū turbabuntur, viuent tñ religiose &

nisi cōmerciū haberet Mars cū luna: certe morbis atq; nece afflisset populum molestissime. cuius mali vtq; non oīno expers erit. Iupiter tñ dñs secūde multa lucra populo ex animalibus maxime equitabilibus pmittit. cū vira bona & larga nouitatibus etiā fallidicis oblectabūt pssim.

De regno polo

nie. Maior polonia & posna. ciuitas ex suis astris felicem hūc annū habere dinoscitur. mltaq; aget p honore & cōmodo reip. q̄uis inimicorū timore perculsi. aliqui animo anxij & turbati videntur precipue in medio iulij in medium augusti & partim in autūno, alias optima fiducia & gaudijs fruēt. Idem & Rusie albe pmitit Maior vero polonia cū vrbe Crac. mediam habet astrorū significatiōem. in vere populus eius mortiferis afficietur morbis & itinerū patienti discrimina. Mulieres vero fortunā p voto sciēt, nisi aliq magnatū vitā linqueret presentē In estate feliciora illis tempora in lucris & honoribus pmittunt. Residua anni parte vtraq; puincia ex rebus bellicis amicos & fortunā comparabunt paci patrie & subditorū cōsulturi. Quid autē attinet bellum cū prutenis. vidi & olim & nūc actas cōfiguratiōes vtriusq; partis. ex qbus video, aduersam prutenorū puinciam semp fuisse polonis sed nostros planeras eleuationes conspicio & magis ppcios aduersus prutenorum

tenorum stellas. Tardabit reuera exitū huius belli piger saturnus & pietas pcrastinauit fidefragis inducias. quam tñ belliger maior inuisam habet. actū profecto fuisset āno elapso cōmodi si marti obsequutū fuisset aduersus hostes, nō in subditos insones. hoc itaq; anno rebus bellicis exinaniti pruteni in deditionem eius cui⁹ paternū spreuerē impium & iusticia & satis celorū delatori sunt. & si oīni conatu cōtenderēt euadere vnde in rebellōem resipiscēt. treti auxilio religionis sue & ab alijs exteris opē bellicā implorabunt oculte & fraudulenter rem suam acturi, non quiescet nāq; hic tumultus bellicus nisi effundat sanguinē plurimū. semper vtrq; nostris fauentibus satis ipsi succumbent.

De regno hunga

rie. Multa sunt indicia felicitatis regno vngarie, quo fit vt optime se habeant in acquisitiōe bonorū & in amplianda eorū substantia, non deerūt etiā honores reip. & defensione aduersantiū verū quia Iupiter retrocedet ab aprili vsq; p iulij mensem cōstilia eorū & cogitatus oēs tardiuscule & impedite procedent. In hieme de rebus bellicis cogitabunt strenue, tñc & post patrie profuturi. Budenses simili fortuna designati conspiciuntur.

De regno Bohe

mie. Bohemi ante exitū anni labentis, vsq; in medium Ianuarij

aduersam experientur fortunā in magnis & militaribus viris. totoq; anno saturnus illis inimicos parabit qui honori viteq; ipsorū aduersabunt. verum ipsi preualebūt vbiq; plerūq; discrimen cauentes suū, a quo Iupiter cui etiā subsunt strenue tuebūt eosdem. dūmodo non desint si bīpīs cōsilio & prudētia innata

De ducatu Lith.

uanie. Lithuania in vere forte vocabitur ad itinerandū timore insidiarū, quippe tumultum sciet bellicā in quo animo sit forti & secunde cōsidat fortune. partes autē eius que aquario sub sunt anxietates pferrent graues tartarorū atq; moscorū magis custodiant incursum in aprili atq; maio mensibus. & tota estate ingrauescent eorum negocia. In hieme rebus bellicis consulent optime. verū vulgum exactiōnibus grauabunt. p commōdum tamen reip. sue. hic & Vltima rus conspiciuntur.

De ducatu maso

uię, Valachie atq; Rusie. Hee tres puincie signo scorpij atq; Marti subiecte dicuntur. que hoc anno bellica arma auide suscipient religionis patrie atq; iusticie tuende gratia verū tempore veris formidolosi & inter se dissidentes, minus festini videbuntur. post hoc pspirati audaces animos assumēt, ppcue in se prebre nisi solaris eclipsis i eorū igno actē iā cōmoda pcciperēt.

De ducatu Slesii

e & Vratislauiā. Hec provincia non habet aduersa sidera, quia propter videntur optima fiducia atq; prosperam sentient fortunā in amicis precipue, in estate tamen marcialiū impensarū subibūt onus, autumnus eos delicijs detinebit molestiora autē tempora eorū pspiciuntur in februario & Iunio.

Triticū crescit mediocriter & precii tenebit alcius.

Ordeū fertile erit, partim siccitate, partim humore putrefacto ledetur, precii eius alcius.

Siligo apparentē pmitit secunditatē nec tamen precium eius eleuabitur.

Pise diuersas sortiuntur stelas augebuntur, tñ, vermiculis prepedientibus in parte.

Lucina forte siccitate deteriorabit nisi agri contrariū agerēt, precium medium.

Adilium abunde crescit sed tempestates effugiat.

Adellis generatio sterilis erit & collectio mendosa & rubigine mixta.

Vinū delectabilem portendit habere crescentiā & saporē bonū cōquiret acedine qdam sed modica turbatum.

De mineris terre

Plūbum crescentiā multiplicabit ve-

rū casum montiū & aquarū ipedimēta suscipient eius laboratores nisi locus ex natura sua hec difugeret damna.

Es et Luprum.

toto ferme āno magnū faciet cōmodū & precii equale habebit, nisi in vere prepediatur.

Ferrum cū Sulphure in vere impura, in estate cara agnoscuntur, in hieme suos ditabit operarios. **Aurum** pmitit cōmodū, operarij eius minus felices, in estate ingeniosi & fortunati, nec precium his quartis raurabit in hieme alcius elcuari significatur & iterū deprimi. **Lazurū** tū Stanno copiose augmētabitur in vere, alijs qrtis incommoda ministrabit preciiq; amittent suū. **Argentum** viuū inter reliquas anni partes, estatē pro voto habebit & in crescentia & in precio. **Argentū** in vere detrimentū suscipiet nec estate meliorabitur. In autūno & hieme magnū tenebit valorem sed non grandia laboratoribus afferret lucra.

Hec generalia euenta ex celestibus signis atq; planetis preuisa lector incontracto vultu accipias, que vero singillatim in diuersis locis, negocijs atq; qbusuis actibus humanis eueniēt nō hic modus pronostici agnoscit, nec quisq; hominū nouit nisi solus sapientissimus & cuncta cernens deus.

Impressum per Hieronymū Victorē Expensis puidorū Ioānis Haller Cōsulis & Marci Bibliopoli ciuis Cracouiē.

Practica Wittenbergē

sis deutsch Magistri Joannis Vol-

mar Nach der geburt Christi auff Tausent funff-

hundert vnd zwey vnd zwantzig Jar

Saturnus ein herr diß Jars.

Mars mitchelsser.

Eclipsis Lune.

